

Uluslararası VİZYON Üniversitesi Yayınları
International VISION University Publications

FİKRİ MÜLKİYET ESASLARI **ve** **AB FİKRİ MÜLKİYET SİSTEMİ**

Doç. Dr. Jordan DELEV

Kuzey Makedonya – Gostivar, 2023 Mayıs

Fikri Mülkiyet Esasları ve AB Fikri Mülkiyet Sistemi

Yazar:

Doç. Dr. Jordan DELEV

Denetleyenler:

Prof. Dr. Yücel OĞURLU

Assoc. Prof. Dr. Canan KÜÇÜKALİ

Yayımcı:

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Gostivar, Kuzey Makedonya

Editör:

Prof. Dr. Fadıl HOCA

Uluslararası Vizyon Üniversitesi Kurucu Rektörü

Lektör:

Biba İSMAİL

Bilgisayar Tasarımı:

Nurullah İSMAİL

Kapak Tasarımı:

Kamelija SRBOVA

Yayın yılı: 2023

Tiraj: 1.000

Basımevi: Print Factory DOOEL Skopje

ISBN:

Copyright: © 2023, Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Gostivar Kuzey Makedonya. Telif hakları yayıncıya aittir, izinsiz hiçbir bölümü yayınlanamaz çoğaltılamaz

“Fikri mülkiyet önemli bir yasal ve kültürel konudur. Bir bütün olarak toplumun burada yüzleşmesi gereken karmaşık sorunlar var: özel mülkiyete karşı açık kaynak vb.”

Tim Berners-Lee

“Fikri Mülkiyet, 21. yüzyılın petrolüdür.”

Mark Getty

“Zamanın gerekenlerine göre bilim ve teknik ve her türlü medeni buluşlardan azami derecede yararlanmak zorunludur.”

Mustafa Kemal Atatürk

ÖNSÖZ

Bilginin ve enformasyonun kontrol edilmesi hususu, 21. yüzyılda tam bir savaş alanıdır. Sebebi ise basit. Modern ekonomik yaşamda enformasyon ‘birincil kaynak’ haline gelmiştir. Öte yandan genel refahın sürdürülebilir şekilde iyileştirilmesi ve en nihayetinde herkes için daha iyi bir yaşam sağlanması bakımından, ekonomik büyümenin kilit itki kuvvetlerinden biri olması inovasyonun kaderidir. Bundan dolayı inovasyonun arzu edilir olmasına, ülkelerin politik organizasyonlarına bakılmaksızın çoğunlukla karşı çıkılmamaktadır. Fikri mülkiyetin korunmasının, inovasyon için kilit bir etmen olması beklenmektedir. Bu yaklaşım, hâlihazırda ilk sanayi devriminde kabul edilmiş, yeni fikirleri “aşırmanın” inovasyona sekte vuracağını söyleyen köklü bir inanişaya dayanmaktadır. Enformasyon ve inovasyonun karmaşık sistemi, hukuk dilinde zihin veya yaratıcı emek sonucunda ortaya çıkan yasal hakları ifade eden fikri mülkiyet olarak özetlenir.

Fikri mülkiyet hakkı, başlangıçta olduğu biçimde, modern bilim ve teknolojideki yeni gelişmelerin ve uluslararası ticaretin rekabetçi doğasından kaynaklanan zorlukların bir sonucu olmasının çok daha ötesinde, bugün yaşamın her alanında artan bir öneme sahiptir. Nitekim dünyanın her yerinde ülkeler, fikri mülkiyetin gelişimi ve korunmasına çok daha fazla dikkat göstermeye zorlanmaktadır. Ayrıca yeni teknolojilerin, zihne ait çalışmaların yaratılmasına, üretilmesine ve dağıtılmasına uygulanması da geleneksel fikri mülkiyet anlayışları tarafından ortaya konulmuş sınırları bulanıklaştırma eğilimi göstermiştir. Ortaya çıkan sonuç odur ki ülkeler fikri mülkiyet haklarının korunması, yönetilmesi ve uygulanmasına dair yeni gelişmeler ve zorluklarla giderek daha fazla yüzleşmek durumundadır. Buna bağlı olarak çağımızın teknolojik evrimi tarafından yaratılan yeni gelişmeler ve zorluklarda uzmanlaşırken, fikri enformasyonun alışverişi konusunda işbirliği yapmak, ülkeler için zorunlu hale gelmiştir.

Kitabın amacı, fikri mülkiyet kavramının ve fikri mülkiyet alanına giren tüm hakların tanımlanması ve modern yasal anlayış içinde fikri mülkiyetin öneminin açıklanmasıdır. Kitabın ikinci odak noktası,

Avrupa Birliği'nin fikri mülkiyet ve bu sistemin analizi üzerinedir. Hukuki, kurumsal ve yargılamaya ilişkin çerçevede yapılacak bir analizi içermektedir.

Bu kitap altı bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, fikri mülkiyet kavramına, kapsamına, amacına ve karakteristik özelliklerine dair tanıtıcı açıklamalar verilmiştir. Fikri mülkiyetin korunmasına dair iki yönlü koruma perspektifini kavrayabilmek amacıyla, fikri mülkiyet korumasının pozitif ve negatif özellikleri sunulmuştur. Kitabın ikinci bölümü, fikri mülkiyetin bileşen dalları olarak telif hakkı ile bağlantılı hakları ve sınai mülkiyeti, ayrıca bilgi güvenliğindeki günümüz trendleri ile yakın zamandaki bilimsel kazanımlarla uyumlu olarak, bu bahsi geçenlere ait kapsamı tanımlamaktadır. Üçüncü bölümde, genel olarak AB ve kurumları ve AB hukukunun ortaya çıkarılış biçimi ile ilgili kavramlar verilmiştir. Dördüncü, beşinci ve altıncı bölüm, AB'nin fikri mülkiyet sistemini tanımlamaktadır. Odaklandığımız nokta, direkt olarak AB'nin fikri mülkiyet sistemidir. Sistem parçalar halinde, yasal, kurumsal ve yargısal açılardan analiz edilmiştir. AB mevzuatının bütününe genel bir bakış, AB'nin fikri mülkiyet alanındaki esas kurumu EUIPO'nun ve ayrıca ABAD'ın bu alandaki işlevinin bir analizini sunar.

Kitabı hazırlarken ve araştırma süreci boyunca, bir çok kişi ve kurumun da desteğini aldım, onlara şükranlarımı sunmak isterim. İlk olarak, kitabı hazırlık sürecindeki tüm desteği için üniversitem "Uluslararası Vizyon Üniversitesi"ne teşekkür ederim. Kitabı hazırlama sürecinde gösterdiği ilgi ve daimi yardım için kurucu rektörümüz Prof. Dr. Fadıl HOCA'ya şükranlarımı sunarım. Uluslararası Vizyon Üniversitesi'nin akademik ve idari kadrosuna, kitap hazırlama aşamasında verdikleri özverili destek için şükranlarımı sunarım.

Doç. Dr. Jordan DELEV

Resume of Book

Controlling data and information is a battleground in the 21st century. The reason is simple; information has become the "primary resource" in modern economic life. On the other hand, innovation is destined to be one of the key drivers of economic growth for a sustainable improvement in general well-being and, ultimately, a better life for all. Therefore, the political organizations of countries, mostly without opposition, strive to maintain the desire for innovation. Intellectual property protection is expected to be a key driver of innovation. This approach is based on a well-established belief, already accepted during the first industrial revolution, that "plagiarism" of new ideas will undermine innovation. The complex system of information and invention is summarized in legal language as intellectual property, which refers to the legal rights arising from the mind or creative labor.

As originally conceived, the right to intellectual property is much more than the result of new developments in modern science and technology and the difficulties arising from the competitive nature of international trade; today, it has increasing importance in all areas of life. Indeed, countries worldwide are forced to pay much more attention to developing and protecting intellectual property. In addition, applying new technologies to the creation, production, and distribution of intellectual works also tends to exceed the limits set by traditional conceptions of intellectual property. The result is that countries must increasingly face new developments and challenges in protecting, managing, and enforcing intellectual property rights. Because we specialize in the latest developments and challenges created by the technological evolution of our time, it has become imperative for countries to cooperate in the exchange of intellectual information.

The book's purpose is to define the concept of intellectual property and all the rights that fall within the field of intellectual property and to explain the importance of intellectual property within the framework of contemporary legal understanding. The second focus of the book is on the intellectual property system of the European Union and its

analysis, which includes an analysis of the legal, institutional, and judicial framework.

This book consists of six chapters. The first chapter explains the concept of intellectual property, its scope, purpose, and characteristics. The positive and negative aspects of intellectual property protection are presented to understand the two-sided perspective of intellectual property protection. The book's second chapter defines the rights related to authorship and industrial property as constituent branches of intellectual property, as well as the scope of these rights following the current trends in intellectual protection and the latest scientific achievements. The third chapter presents the concepts related to the EU and its institutions in general and how EU law is created. The fourth, fifth, and sixth chapters describe the EU intellectual property system. It provides an overview of all EU legislation in this area, an analysis of the main EU administrative authority in intellectual property, the EUIPO, and the function of the CJEU in this area. Our focus is squarely on the EU intellectual property system. The system is analyzed from legislative, institutional, and judicial aspects.

During the preparation of the book and the entire research process, I received support from many people and institutions, and I would like to express my gratitude to them. First, I would like to thank my university, International Vision University, for all the support in preparing the book. I want to express my gratitude to our founding rector Prof. Dr. Fadil HOCA for his interest and constant help in preparing the book. I would also like to express my appreciation to the academic and administrative staff of International Vision University for their dedicated support in preparing the book.

Ass. Prof. Dr. Jordan DELEV

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
RESUME OF BOOK	7
İÇİNDEKİLER.....	9
TABLolar.....	14
BİRİNCİ BÖLÜM	15
FİKRİ MÜLKİYET İLE İLGİLİ GENEL BİLGİ	15
1. FİKRİ MÜLKİYET KAVRAMI.....	16
2. FİKRİ MÜLKİYETİN AMACI, ÖNEMİ VE KAPSAMI	20
3. FİKRİ MÜLKİYET İLE İLGİLİ OLUMLU VE OLUMSUZ ARGÜMANLAR	29
4. FİKRİ MÜLKİYETİN ÖZELLİKLERİ.....	35 ^{ss}
İKİNCİ BÖLÜM	41
FİKRİ MÜLKİYET HAKLARIN SINIFLANDIRMASI VE TÜRLERİ.....	41
1. FİKRİ MÜLKİYET HAKLARIN SINIFLANDIRMASI.....	42
2. FİKRİ MÜLKİYET HAKLARIN TÜRLERİ.....	45
2.1. Telif Hakkı ve Bağlantılı Haklar	45
2.2. Patent.....	53
2.3. Faydalı Model	57
2.4. Tasarım.....	59
2.5. Marka	63
2.6. Coğrafi İşaretler ve Geleneksel Ürün Adları.....	71
2.7. Entegre Devre Topografyası	73
2.8. Yeni Bitki Çeşidi.....	74
2.9. Biyoteknolojik Buluşlar	75
2.10. Ticaret Unvanı ve İşletme Adı	76
2.11. Alan Adı.....	78
2.12. Ticari sırlar ve know-how	79
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	83
AB VE AB'NİN KURUMSAL VE HUKUKSAL YAPISI.....	83
1. GENEL OLARAK AB.....	84
2. AB KURUMLARI.....	88
2.1. Avrupa Parlamentosu	88

2.2. Avrupa Birliği Konseyi	89
2.3. Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi	90
2.4. Avrupa Komisyonu	91
2.5. Avrupa Birliği Adalet Divanı	92
2.6. Avrupa Merkez Bankası	95
2.7. Sayıştay	96
2.8. Danışma organları	97
3. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN HUKUKSAL YAPISI	98
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	101
AB FİKRİ MÜLKİYET SİSTEMİ: YASAL ÇERÇEVESİ	101
1. AB FİKRİ MÜLKİYET SİSTEMİNİN YASAL ÇERÇEVESİ	102
2. FİKRİ MÜLKİYET VE AVRUPA BİRLİĞİ ANTLAŞMALARI	103
3. FİKRİ MÜLKİYET ALANINDA İKİNCİL MEVZUAT	104
3.1. Telif Hakkı ve Bağlantılı Haklar	104
3.1.1. Uydu Yayını ve ve Kablolü Yayınların Yeniden İletilmesi için Geçerli Telif Hakkı ve Bağlantılı Haklarla ilgili Belirli Kuralların Koordinasyonuna İlişkin 27 Eylül 1993 tarihli ve 93/83/EEC sayılı Konsey Direktifi	104
3.1.2 Orijinal Bir Sanat Eserinin Yazarının Yararına Satış Hakkına İlişkin 27 Eylül 2001 tarihli ve 2001/84/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifi	106
3.1.3. Telif Hakkı ve Bazı Bağlantılı Hakların Korunmasına İlişkin 12 Aralık 2006 tarihli ve 2006/116/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	107
3.1.4. Veritabanlarının Yasal Olarak Korunmasına İlişkin 11 Mart 1996 tarihli ve 96/9/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifi	108
3.1.5. Bilgisayar Programlarının Yasal Korunmasına İlişkin 23 Nisan 2009 tarihli ve 2009/24/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	110
3.1.6. Şartlı Erişime Dayalı veya Bunlardan Oluşan Hizmetlerin Yasal Olarak Korunmasına İlişkin 20 Kasım 1998 tarihli ve 98/84/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	112
3.1.7. Fikri Mülkiyet Alanındaki Telif Hakkı ve Bağlantılı Haklar ile ilgili Kira Hakkına İlişkin 12 Aralık 2006 tarihli ve 2006/115/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	114
3.1.8. Yasal Çevrim İçi Müzik Hizmetleri için Telif Hakkı ve Bağlantılı Hakların Sınır Ötesi Meslek Birliklerine İlişkin 18 Mayıs 2005 tarihli ve 2005/737/EC sayılı Komisyon Tavsiyesi	115

3.1.9. Telif Hakkı ve Bağlantılı Haklar Meslek Birlikleri ve Müzik Eserlerinde İç Pazarda Çevrimiçi Kullanım için Çok Bölgeli Lisanslandırılmasına İlişkin 26 Şubat 2014 tarihli ve 2014/26/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	118
3.1.10. Bilgi Toplumunda Telif Hakkı ve Bağlantılı Hakların Belirli Yönlerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin 22 Mayıs 2001 tarihli ve 2001/29/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi.....	119
3.2. Buluşun korunması	120
3.2.1. Topluluk patenti	120
3.2.2. Biyoteknoloji.....	121
3.2.2.1. Biyoteknolojik Buluşların Yasal Olarak Korunmasına İlişkin 6 Temmuz 1998 tarihli ve 98/44/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	121
3.2.3. Topluluk Bitki Çeşitleri Hakkı	122
3.2.3.1 Topluluk Bitki Çeşitleri Haklarına Dair 27 Temmuz 1994 tarihli ve 2100/94/EC sayılı Konsey Tüzüğü.....	122
3.2.4. İlaç ve bitki koruma ürünleri için ek koruma sertifikaları.....	124
3.2.5. Entegre Devre Topografyası	125
3.2.5.1. Entegre Devre Topografyalarının Yasal Olarak Korunmasına İlişkin 16 Aralık 1986 tarihli ve 87/54/EEC sayılı Konsey Direktifi.....	125
3.3. Marka.....	127
3.3.1. Üye Devletlerin Markalarla ilgili Kanunlarına Yaklaşmak Üzere, 16 Aralık 2015 tarihli ve (AB) 2015/2436 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	127
3.3.2. Avrupa Birliği Markası Hakkında 14 Haziran 2017 tarihli ve (AB) 2017/1001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü	129
3.4. Tasarım	131
3.4.1. Topluluk Tasarımlarına İlişkin 12 Aralık 2001 tarihli ve 6/2002/EC sayılı Konsey Tüzüğü	131
3.4.2. Tasarımların Yasal Korunmasına İlişkin 13 Ekim 1998 tarihli ve 98/71/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	133
3.5. Coğrafi İşaret.....	134
3.5.1. Tarım Ürünleri ve Gıda Maddeleri için Kalite Planları Hakkında 1151/2012/EU sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü.....	135
3.5.2. Tarım Ürünlerinde Pazarların Ortak Bir Organizasyonunu Oluşturan 1308/2013/EU sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü	136

3.5.3. Aromatize Edilmiş Şarap Ürünlerinin Tanımı, Tarifi, Sunumu, Etiketlenmesi ve Coğrafi İşaretlerinin Korunması ile ilgili 251/2014/EU sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü	136
3.5.4. Alkollü İçeceklerin Tanımı, Tarifi, Sunumu, Etiketlenmesi ve Coğrafi İşaretlerinin Korunmasına İlişkin 110/2008/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü	137
3.6. Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Avrupa Birliği Kuralları	139
3.6.1. Açıklanmayan Know-How ve Ticari Bilgilerin (Ticari Sırlar) Yasa Dışı Olarak Edinilmeleri, Kullanımları ve İfşa Edilmelerine Karşı Korunmalarına İlişkin 8 Haziran 2016 tarihli ve 2016/943/EU sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	139
3.7. Fikri Mülkiyet Haklarının Uygulanması	141
3.7.1. Fikri Mülkiyet Haklarının Uygulanmasına İlişkin 29 Nisan 2004 tarihli ve 2004/48/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	141
3.7.2. Komisyondan Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesine Haberleşme: Fikri Mülkiyet Haklarının Uygulanması Üzerine Yenilenmiş Bir Uzlaşmaya Doğru: AB Eylem Planı (1 Temmuz 2014)	145
3.8. Farklı Özel Hükümler	146
3.8.1 Savunma ile İlgili Ürünler: AB İçindeki Devir Kuralları	146
3.8.1.1 Topluluk İçinde Savunma ile İlgili Ürünlerin Transfer Şartlarını ve Basitleştirmiş Koşullarına İlişkin 6 Mayıs 2009 tarihli ve 2009/43/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi	146
3.8.2. Teknoloji Transfer Anlaşmalarının Rekabet Kurallarına Uymasını Sağlamak	147
3.8.2.1 Avrupa Birliğinin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 101 (3) Maddesinin Teknoloji Transferi Anlaşmaları Kategorilerine Uygulanmasına İlişkin 21 Mart 2014 tarihli ve 316/2014/AB sayılı Komisyon Tüzüğü	147
3.8.3 Fikri Mülkiyet Hakları İhlali	148
3.8.3.1 Fikri Mülkiyet Haklarının İhlali ile İlgili Avrupa Gözlemevi Hakkındaki 19 Nisan 2012 tarihli ve 386/2012/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü	148
4. ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA BİRLİĞİ FİKRİ MÜLKİYET HUKUKU	150
4.1. Dünya Ticaret Örgütü: Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS) 150	
4.2. WIPO Antlaşmalarına Katılım	150
BEŞİNCİ BÖLÜM	151
AB FİKRİ MÜLKİYET SİSTEMİ: KURUMSAL ÇERÇEVESİ	151

1. GENEL OLARAK	152
2. AVRUPA BİRLİĞİ FİKRİ MÜLKİYET OFİSİ - EUIPO	154
3. TOPLULUK BİTKİ ÇEŞİTLERİ OFİSİ - CPVO	163
ALTINCI BÖLÜM	167
AB FİKRİ MÜLKİYET SİSTEMİ: YARGISAL ÇERÇEVESİ	167
1. AVRUPA BİRLİĞİ ADALET DİVANI.....	168
2. ADALET DİVANI	168
3. GENEL MAHKEME	177
SON SÖZ	183
YARARLANILAN KAYNAKLAR	189

TABLolar

Tablo 1. Fikri Mülkiyet Haklarının Sınıflandırılması (1)

Tablo 2. Fikri Mülkiyet Haklarının Sınıflandırılması (2)

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- AKSU, Mustafa. **Bilgisayar Programlarının Fikri Mülkiyet Hukukunda Korunması**. İstanbul: Beta Basım Yayın. 2006.
- APLIN, Tanya, DAVIS, Jennifer. **Intellectual Property Law: Text, Cases, and Materials**. 2. b. Oxford: Oxford University Press. 2013.
- ARIKAN, Ayşe Saadet. “Avrupa Topluluğu’nda Fikri-Sınai Mülkiyet Hakları ve Son Gelişmeler”. **Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi**. C. 7. S.1 (Güz 2007). ss.149-173.
- ARNULL, Anthony. **The European Court of Justice**. Oxford: Oxford University Press. 2015.
- ARUP, Christopher. **The World Trade Organization Knowledge Agreements**. Cambridge: Cambridge University Press. 2008.
- ASKEW, Lee Ann. “The ECJ, the ICJ and Intellectual Property: Is Harmonization the Key”. **Tulsa Journal of Comparative and International Law**. C. 7. S. 2. (1999). ss. 375-412.
- ATKINSON, Benedict, FITZGERALD Brian. **A Short History of Copyright: The Genie of Information**. Cham: Springer International Publishing. 2014.
- AUSTIN, Graeme W. “Tolerating Confusion about Confusion: Trademark Policies and Fair Use”. **Trademark Law and Theory: A Handbook of Contemporary Research**. ed. Graeme B. DINWOODIE ve Mark D. JANIS. Edward Elgar Publishing. Cheltenham. 2008. ss. 368-404.
- BAINBRIDGE, David. **Intellectual Property**. 5. b. Country Harlow: Pearson Education. 2003.
- BARTON, John H. “Issues Posed by a World Patent System”. **International Public Goods and Transfer of Technology Under a Globalized Intellectual Property Regime**. ed. Keith E. MASKUS ve Jerome H. REICHMAN. Cambridge University Press. New York. 2005. ss. 617-635.
- BEEBE, Barton. “The Semiotic Account of Trademark Doctrine and Trademark Culture”. **Trademark Law and Theory: A Handbook of**

- Contemporary Research.** ed. Graeme B. DINWOODIE ve Mark D. JANIS. Edward Elgar Publishing. Cheltenham. 2008. ss. 42-65.
- BENTLY, Lionel, SHERMAN, Brad. **Intellectual Property Law.** Oxford: Oxford University Press. 2003.
- BEYLEVELD, Deryck, BROWNWORD, Roger, LLEWELYN, Margaret. “The Morality Clauses of the Directive on the Legal Protection of Biotechnological Inventions: Conflict, Compromise and the Patent Community”. **Pharmaceutical Medicine, Biotechnology and European Law.** ed. Richard GOLDBERG ve Julian LONBAY. Cambridge University Press. Cambridge. 2000. ss. 157-185.
- BIRON, Laura. “Public Reason, Communication and Intellectual Property”. **New Frontiers in the Philosophy of Intellectual Property.** ed. Annabelle LEVER. Cambridge University Press. New York. 2012. ss. 225-261.
- BİÇER ÖZÇELİK Zeynep, ÖZÇELİK Cenk. “Türkiye’de Sınai Mülkiyet Hakları”. **Mühendis ve Makina Dergisi.** C.53. S. 629. (2012). ss. 14-19.
- BOMHARD, Verena von. “Proceeding Relating to EUTMs”. **European Trade Mark Law.** ed. Annette KUR ve Martin SENFTLEBEN. Oxford University Press. Oxford. 2007. ss. 567-625.
- BOUCHOUX, Deborah E. **Intellectual Property for Paralegals: The Law of Trademarks, Copyrights, Patents, and Trade Secrets.** 3. b. New York: Delmar, Cengage Learning. 2009.
- BUCCAFUSCO, Christopher, MASUR Jonathan. “Intellectual Property Law and the Promotion of Welfare”. **Coase-Sandor Working Paper Series in Law and Economics.** The University of Chicago Law School. Chicago. 2017. ss. 1-25.
- CALBOLI, Irene. “Overlapping Rights: the Negative Effects of Trademarking Creative Works”. **The Evolution and Equilibrium of Copyright in the Digital Age.** ed. Susy FRANKEL ve Daniel GERVAIS. Cambridge University Press. Cambridge. 2014. ss. 52-81.
- Community Plant Variety Office. **Annual report 2017.** Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2018.

-
- CORNISH, W. R. “The Free Movement of Goods I: Pharmaceuticals, Patents and Parallel Trade”. **Pharmaceutical Medicine, Biotechnology and European Law**. ed. Richard GOLDBERG ve Julian LONBAY. Cambridge University Press. Cambridge. 2000. ss. 11-25.
- Court of Justice of the European Union. **The Court of Justice: Composition, Jurisdiction and Procedures**. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2010.
- CRAIG, Paul, DE BURCA, Grainne. **EU Law Text, Cases, and Materials**. 6. b. Oxford: Oxford University Press. 2015.
- DAVIS, Jennifer. “Protecting the Common: Delineating a Public Domain in Trade Mark Law”. **Trademark Law and Theory: A Handbook of Contemporary Research**. ed. Graeme B. DINWOODIE ve Mark D. JANIS. Edward Elgar Publishing. Cheltenham. 2008. ss. 345-368.
- DE SCHOUTHEETE, Philippe. “The European Council”. **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 43-68.
- DELEV, Jordan. “Avrupa Birliği Fikri Mülkiyet Sisteminin Kurumsal Çerçevesi“. **V. Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kongresi – Tam Metin Bildiri Kitabı**. Ed. Volkan YURDADOĞ, Emre KOÇ, Ayhan YATBAZ. ISRC. Gostivar, Kuzey Makedonya. 2019.
- DELEV, Jordan. “The Importance of Intellectual Property for Small and Medium-sized Enterprises (SMEs)”. **South East European Journal of Sustainable Development (SEEJSD)**. Vol. 3, (2/2019). Mother Teresa University. Skopje, North Macedonia. 2019.
- DG SANCO. **Evaluation of the Community Plant Variety Right Acquis - Final Report**. London: GHK Consulting. 2011.
- ESO European Sources Online. **Information Guide: Court of Justice of the European Union**. Cardiff: Cardiff University Press. 2013.
- EU Agencies Network. **The EU Agencies Working for You**. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2016.
- EUIPO. **Annual Report 2017**. Alicante. 2018.
- EUIPO. **IP Enforcement Case-Law Collection on the Balance Between the Right of Information and Fundamental Rights in the European Union**. Alicante: European Union Intellectual Property Office. 2018.

- EUIPO. **Press Dossier**. Alicante. 2018.
- EUIPO. **Strategic Plan 2020**. Alicante. 2016.
- EUIPO. **Work Programme 2019**. Alicante. 2018.
- European Commission. **Legal Review on Industrial Design Protection in Europe**. Brussels. 2016.
- European Commission. **Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market**. Brussels. 2013.
- European Commission. **The ABC of EU law**. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2017.
- European Commission. **The European Union What It Is and What It Does**. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2018.
- European IPR Helpdesk. **Fact Sheet: Intellectual property in Biotechnology**. Luxembourg. 2014.
- European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights. **Annual Report 2017**. Alicante. 2018.
- FILITZ Rainer, HENKEL Joachim, OHNEMUS Jörg. “Digital Design Protection in Europe: Law, Trends, and Emerging Issues”. **Discussion Paper No. 17-007**. Center for Economic Policy Research (CEPR). London. 2017. ss. 1-20.
- FIRTH, Alison. “Signs, Surfaces, Shapes and Structures – the Protection of Product Design under Trade Mark Law”. **Trademark Law and Theory: A Handbook of Contemporary Research**. ed. Graeme B. DINWOODIE ve Mark D. JANIS. Edward Elgar Publishing. Cheltenham. 2008. ss. 498-523.
- FISHER, Matthew. **Fundamentals of Patent Law: Interpretation and Scope of Protection**. Portland: Hart Publishing. 2007.
- FISHER, William. “Theories of Intellectual Property”. **New Essays in the Legal and Political Theory of Property**. ed. Stephen R. MUNZER. Cambridge University Press. Cambridge. 2001. ss. 168-199.
- FOSTER, Nigel. **Blackstone's EU Treaties & Legislation 2016-2017**. 27. b. Oxford: Oxford University Press. 2016.
- FOSTER, Nigel. **EU Law Directions**. 6. b. Oxford: Oxford University Press. 2018.

-
- GANGJEE, Dev S. “Spanish Champagne: An Unfair Competition Approach to GI Protection”. **Intellectual Property at the Edge: The Contested Contours of IP**. ed. Rochelle COOPER DREYFUSS ve Jane C. GINSBURG. Cambridge University Pres. Cambridge. 2014. ss. 105-130.
- GANGJEE, Dev. **Relocating the Law of Geographical Indications**. Cambridge: Cambridge University Press. 2012.
- GEORGE, Alexandra. **Constructing Intellectual Property**. New York: Cambridge University Press. 2012.
- GERLACH, Carsten. “Copyright”. **Key Aspects of German Business Law: A Practical Manual**. 3. b. ed. Michael WENDLER, Bernd TREMML, Bernard BUECKER. Springer. Berlin. 2006. ss. 187-203.
- GOLLIN, Michael A. **Driving Innovation: Intellectual Property Strategies for a Dynamic World**. Cambridge: Cambridge University Press. 2008.
- GOWERS, Andrew. **Gowers Review of Intellectual Property**. London: The Stationery Office. 2006.
- GREENHALGH, Christine, ROGERS, Mark. **Innovation, Intellectual Property, and Economic Growth**. New Jersey: Princeton University Press. 2010.
- GÜNEŞ, İlhami. “Marka Tescilinde Kazanılmış Ayırt Edicilik Özelliği”. **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**. Y. 4. S. 15. (2013). ss. 325-336.
- HAYES-RENSHAW Fiona. “The Council of Ministers”. **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 68-96.
- HODSON, Dermot. “Managing the Euro: the European Cenrtal Bank”. **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss.199-219.
- HUNT, David, NGUYEN, Long, RODGERS, Matthew. **Patent Searching: Tools & Techniques**. New Jersey: John Wiley & Sons. 2007.
- IBISH, Ebru. “Crimes in Area of Intellectual Property and Trade Mark”. **Macedonian Journal of Marketing**. Y. 2, No. 4. Skopje. 2016.

- International Chamber of Commerce. **Intellectual Property: Source of innovation, creativity, growth and progress**. Paris: International Chamber of Commerce. 2005.
- ISAAC, Belinda. “The Free Movement of Goods II: Pharmaceuticals, Trade Marks and Parallel Imports”. **Pharmaceutical Medicine, Biotechnology and European Law**. ed. Richard GOLDBERG ve Julian LONBAY. Cambridge University Press. Cambridge. 2000. ss. 25-45.
- ISIKO ŠTRBA, Susan. **International Copyright Law and Access to Education in Developing Countries: Exploring Multilateral Legal and Quasi-Legal Solutions**. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers. 2012.
- JACOBS, Francis G. “The Court of Justice in the Twenty-First Century: Challenges Ahead for the Judicial System?”. **The Court of Justice and the Construction of Europe: Analyses and Perspectives on Sixty Years of Case-law**. ed. António VITORINO. Hague. T.M.C. Asser Press. 2013. ss. 49-61.
- JAEGER, Thomas. “IP Enforcement Provisions in EU Economic Partnership Agreements”. **EU Bilateral Trade Agreements and Intellectual Property: For Better or Worse?**. ed. Josef DREXL, Henning Grosse RUSE-KHAN ve Souheir NADDE- PHLIX. Springer. Berlin. 2014. ss. 189-209.
- JEFFERY, Charlie, ROWE, Carolyn. “Social and Regional Interests: the Economic and Social Committee and the Committee of Regions”. **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 359-382.
- KAMINA, Pascal. **Film Copyright in the European Union**. Cambridge: Cambridge University Press. 2004.
- KARAHAN, Sami vd. **İçtihatlı-Notlu Marka Hukuku Mevzuatı**. Ankara: Seçkin Yayıncılık. 2016.
- KARAKATSANIS, George, LAFFAN, Brigid. “Financial Control: the Court of Auditors and OLAF”. **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 241-265.

-
- KATHER, Peter. "Patent Law as an Investment Factor?". **Economic Law as an Economic Good: Its Rule Function and its Tool Function in the Competition of Systems**. ed. Karl M. MEESEN. Sellier European Law Publishers. Munich. 2009. ss. 221-233.
- KAYIHAN, Şaban. "Fikri Mülkiyet Hakkının Uluslararası Alanda Düzenlenişi". **3rd International Congress on Entrepreneurship**. Kyrgyzstan – Turkey Manas University. Bishkekö Kyrgyzstan. 2011. ss. 132-136.
- KELEMEN, R. Daniel, MAJONE, Giandomenico. "Managing the Europeanization: the European Agencies". **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 219-241.
- KIRK, Ewan. **EU Law**. 5. b. Harlow: Pearson Education Limited. 2017.
- KUR, Annette, DREIER, Thomas. **European Intellectual Property Law, Text, Cases and Materials**. Cheltenham: Edward Elgar. 2013.
- KUR, Annette. "Fundamental Concerns in the Harmonization of (European) Trademark Law". **Trademark Law and Theory: A Handbook of Contemporary Research**. ed. Graeme B. DINWOODIE ve Mark D. JANIS. Edward Elgar Publishing. Cheltenham. 2008. ss. 151-177.
- KÜÇÜKALİ, Canan. "Fikri Hakların İhlalinden Kaynaklanan Tazminat Davası". (T.C. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul. 2017.
- KÜÇÜKALİ, Canan. "Marka Hukukunda Karıştırma Tehlikesi", (T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul. 2008
- KÜÇÜKALİ, Canan. **Fikri Hakların İhlalinden Kaynaklanan Tazminat Davası**. Ankara: Seçkin. 2017.
- KÜÇÜKALİ, Canan. **Karşılaştırmalı Hukuk Işığında Fikri Mülkiyet Hakkı Sahibinin Yayıma Hakkının Tükenmesi**. İstanbul: On İki Lehva. 2020
- KÜÇÜKALİ, Canan. **Marka Hukukunda Karıştırma Tehlikesi**. Ankara: Seçkin. 2009.
- LEVER, Annabelle. "Introduction: Philosophy of Intellectual Property – Incentives, Rights and Duties". **New Frontiers in the Philosophy of**

- Intellectual Property.** ed. Annabelle LEVER. Cambridge University Press. New York. 2012. ss. 1-33.
- LEWIS, James A. **Intellectual Property Protection Promoting Inovation in a Global Information Economy: A Report of th CSIS Techology and Public Program.** Washington: The CSIS Press. 2008.
- LUCCHI, Nicola. **Digital Media & Intellectual Property: Management of Rights and Consumer Protection in a Comparative Analysis.** Berlin: Springer. 2006.
- MANTROV, Vadim. **EU Law on Indications of Geographical Origin: Theory and Practice.** Cham: Springer International Publishing. 2014.
- MAZZIOTTI, Giuseppe. **EU Digital Copyright Law and the End-User.** Berlin: Springer. 2008.
- METZGER, Axel. “Community Rights & Conflict of Laws: Community Trademark, Community Design, Community Patent – Applicable Law for Claims of Damages”. **Intellectual Property and Private International Law – Heading for the Future.** ed. Josef DREXL ve Annette KUR. Hart Publishing. Oregon. 2005. ss. 215-229.
- MOENS, Gabriël, TRONE, John. **Commercial Law of the European Union.** Berlin: Springer Science+Business Media. 2010.
- NORMAN, Helen. **Intellectual Property Law Directions.** 2. b. Oxford: Oxford University Press. 2014.
- NOYAN, Erdal. **Patent Hukuku.** Ankara: Adalet. 2015.
- NUREDİN, Abdulmecit, POPOSKA, Vesna, “Intellectual Proprety Law and the Priciple of Exhaustion – the EU Perspective”, Centrum 7, <https://centrum.mk/wp-content/uploads/2017/06/Abdulmecit-Nuredin-Vesna-Poposka.pdf> (Erişim Tarihi:30.01.2023)
- OĞURLU, Yücel. **Hukuk, İdare/Yönetim ve Sosyo-Kültürel Alanda Perspektif Kodları – 1.** İstanbul: Çınaraltı Yayın. 2017.
- ÖZKÖK, Başak. **Tanınmış Markanın Kullanılması Zorunluluğu ve Kullanılmaması Nedeniyle Kısmen İptali.** Ankara: Seçkin Yayıncılık. 2015.
- PARRY, Bronwyn. “Geographical Indications: not all ‘champagne and roses’”. **Trade Marks and Brands: An Interdisciplinary**

-
- Critique.** ed. Lionel BENTLY, Jennifer DAVIS, ve Jane C. GINSBURG. Cambridge University Press. New York. 2008. ss. 361-381.
- PETERSON, John, “The College of Commissioners”. **The Institutions of the European Union.** ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 96- 124.
- POPP, Eugen. “Trademark Protection in Germany and Europe”. **Key Aspects of German Business Law: A Practical Manual.** 3. b. ed. Michael WENDLER, Bernd TREMML, Bernard BUECKER. Springer. Berlin. 2006. ss. 377-437.
- PRESSMAN, David. **Patent It Yourself.** 7. b. Berkeley: Nolo Press. 1999.
- PRIFTI, Viola. **The Breeder’s Exception to Patent Rights: Analysis of Compliance with Article 30 of the TRIPS Agreement.** Cham: Springer International Publishing. 2015.
- QUINTO, David W., SINGER, Stuart H. **Trade Secrets: Law and Practice.** Oxford: Oxford University Press. 2009.
- RAMALHO, Ana. **The Competence of the European Union in Copyright Lawmaking: A Normative Perspective of EU Powersfor Copyright Harmonization.** Cham: Springer International Publishing. 2016.
- ROSATI, Eleonora. **Copyright and the Court of Justice of the European Union.** Oxford: Oxford University Press. 2018.
- ROTHMAN, Jennifer E. “Copyright, Custom, and Lessons from the Common Law”. **Intellectual Property and the Common Law.** ed. Shyamkrishna BALGANESH. Cambridge University Press. New York. 2013. ss. 230 – 252.
- SCORDMAGLIA, Vincenzo. “European Intellectual Property within a Broader Institutional Context”. **12th EIPIN Congress 2011.** Strasbourg. 2011. ss. 1-12.
- SEVILLE, Catherine. **EU Intellectual Property Law and Policy.** Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited. 2009.
- SGANGA, Caterina. “EU Copyright Law Between Property and Fundamental Rights: A Proposal to Connect the Dots”. **Balancing Copyright Law in the Digital Age: Comparative Perspectives.** ed. Roberto CASO ve Federica GIOVANELLA. Springer-Verlag. Berlin. 2015. ss. 1-27.

- SHACKLETON, Michael, “The European Parliament”. **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 124-148.
- SHARMA, Vakul. **Information Technology Law and Practice**. New Delhi: Universal Law Publishing. 2005.
- SHI, Wei. **Intellectual Property in the Global Trading System: EU-China Perspective**. Berlin: Springer. 2008.
- SHUIBHE, Niam Nic. “The Court of Justice of the European Union”. **The Institutions of the European Union**. ed. John PETERSON ve Michael SHACKLETON. Oxford University Press. Oxford. 2012. ss. 148-173.
- SINGH, Kshitij Kumar. **Biotechnology and Intellectual Property Rights: Legal and Social Implications**. New Delhi: Springer. 2015.
- SPENCE, Michael. **Intellectual property**. Oxford: Oxford University Press. 2007.
- STORZ, Ulrich, vd. **Biopatent Law: European vs. US Patent Law**. Heidelberg: Springer. 2014.
- SULUK, Cahit, KARASU, Rauf, NAL, Temel. **Fikri Mülkiyet Hukuku**. Ankara: Seçkin. 2017.
- SULUK, Cahit, ORHAN, Ali. **Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku: Genel Esaslar Fikir ve Sanat Eserleri**. C. 2. İstanbul: Arıkan Yayıncılık. 2005.
- SULUK, Cahit. “AB ve Türk Hukukunda Faydalı Modellerin Korunması (II)”. **Ankara Barosu Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi**. Y.2. C. 2. S.2002/2 (2002). ss. 27-46.
- SULUK, Cahit. **2023 Vizyonu Işığında Türk Sınai Mülkiyet Raporu**. MÜSİAD Araştırma Raporları. İstanbul: Mavi Ofset. 2014.
- SULUK, Cahit. **Avrupa Topluluğu Hukukunda Tasarımların Korunması, Topluluk Tasarımı (Community Design)**. Ankara: Seçkin. 2002.
- TEKİNALP, Ünal. **Fikri Mülkiyet Hukuku**. 5. b. İstanbul: Vedat Kitapçılık. 2012.
- TOMKOWICZ, Robert. **Intellectual Property Overlaps: Theory, strategies and solutions**. Oxon: Routledge. 2012.

-
- TORREMANS, Paul. **Holyoan and Torremans Intellectual Property Law**. 7. b. Oxford: Oxford University Press. 2013.
- Türk Patent ve Marka Kurumu. **Coğrafi İşaretler ve Geleneksel Ürün Adları**. Ankara. 2017.
- Türk Patent ve Marka Kurumu. **Entegre Devre Topoğrafyaları Başvuru Kılavuzu**. Ankara. 2016.
- Türk Patent ve Marka Kurumu. **Patent/Faydalı Model**. Ankara. 2017.
- TÜYSÜZ, Mustafa. **Fikri Mülkiyet Hakları Çerçevesinde Yeni Bitki Çeşitleri Üzerindeki İslahçı Hakkı**. Ankara: Yetkin Yayınları. 2007.
- VALLETTI, Tommaso M., SZYMANSKI Stefan. “Parallel Trade, International Exhaustion and Intellectual Property Rights: A Welfare Analysis”. **The Journal of Industrial Economics**. C. 54. S. 4. (Aralık 2006), ss. 499-526.
- WIPO - World Intellectual Property Organization. **Understanding Industrial Property**. 2. b. Geneva: World Intellectual Property Organization. 2016.
- WIPO-World Intellectual Property Organization. **Intellectual Property Needs and Expectation of Traditional Knowledge Holders: WIPO Report on Fact-Finding Missions on Intellectual Property and Traditional Knowledge**. Geneva. 2001.
- WIPO-World Intellectual Property Organization. **The Enforcement of Intellectual Property Rights: A Case Book**. 3. b. Geneva. 2012.
- WIPO-World Intellectual Property Organization. **WIPO Intellectual Property Handbook: Policy, Law and Use**. 2. b. Geneva. 2008.
- ZIRNSTEIN, Elizabeta, “Harmonization and Unification of Intellectual Property in the EU”, 2005 <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/961-6486-71-3/293-306.pdf>, (Erişim Tarihi: 30.01.2023).

Uluslararası Vizyon Üniversitesi – Kuzey Makedonya, Gostivar, Dekanlık Kurulu kararıyla bu kitap Üniversite ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски",
Скопје

347.77

DELEV, Jordan

Fikri Mülkiyet Esasları ve AB Fikri Mülkiyet Sistemi / Jordan Delev.
- Gostivar : Uluslararası Vizyon Üniversitesi, 2023. - 200 стр. : табели
; 25 см

Фусноти кон текстот. - Библиографија: стр. 189-199

ISBN 978-608-66979-4-5

а) Интелектуална сопственост

COBISS.MK-ID 61289477

Copyright: © 2023 by International Vision University, Gostivar, North Macedonia.

All right reserved.

No part of this book may be printed, reproduced or distributed by any electronical, optical, mechanical or other means without the written permission of International Vision University